

L'Chaim: לחיים

מגזין הבריאות של ועידת התביעות

מהדורה ישראלית | גיליון 11
ראש השנה תשפ"ה | אוקטובר 2024

היהודית, עם האירועים הטרגיים בישראל והעלייה המדאיגה באנטישמיות ברחבי העולם. אנו מבינים שכבר עברתם פעם טרגדיה שאין לתאר. אנו אסירי תודה לכם, ניצולים יקרים, על שהענקתם לנו מהחוסן והעוצמה שלכם.

בדוגמא האישית שלכם, אתם מחזקים את אחד המסרים חשובים של הימים הנוראים, והוא שלא משנה כמה קשה היום, אנחנו זוכרים שעברנו תקופות מאוד קשות בעבר - ויצאנו ליום חדש, מלאי תקווה לעתיד טוב יותר.

לוועידת התביעות כ-100 אנשי צוות בישראל ומנהיגות בעלת שיעור קומה. יחד, אנו נפגשים עם שורדי השואה, מקשיבים להם, לומדים על הצרכים שלהם ומשתדלים להעניק סיוע. בנובמבר 2023, התכנסה ההנהגה הבכירה של ועידת התביעות

חברים יקרים,

בעוד ימי הקיץ הארוכים מפנים את מקומם לסתיו המתקרב, ושנת תשפ"ה מחליפה את שנת תשפ"ד, אנו פונים אליכם, קהילת ניצולי השואה שלנו ולבני משפחותיכם.

תקופת החגים הנוכחית אינה דומה לאף תקופה אחרת: בעודנו מתקרבים לציון יום השנה לטרגדיית ה-7 באוקטובר, האסון הגדול ביותר לעם היהודי מאז השואה, אנו מאמצים אל לבנו את המשפחות הרבות שאיבדו את יקיריהן. אנו מתפללים לשחרורם המיידי של כל החטופים, וגם בעת כתיבת שורות אלה, אנו תקווה שהמכתב כבר לא יהיה עדכני כשתקראו אותו ושהחטופים ישובו בשלום הביתה.

זו אכן הייתה שנה מאתגרת, רגע מכונן בהיסטוריה

Дорогие друзья!

В это время, когда долгие летние дни уступают место приближающейся осени, а год 5785-й сменяет год 5784-й, мы обращаемся к вам, сообществу переживших Холокост и вашим семьям.

Нынешний сезон праздников не похож ни на один другой: приближаясь к годовщине трагедии 7 октября, величайшего бедствия для еврейского народа со времен Холокоста, мы вспоминаем многие семьи, потерявшие своих близких. Мы молимся о немедленном освобождении всех заложников и даже на момент

написания этих строк надеемся, что письмо уже не будет актуальным, когда вы его прочтете, и что заложники благополучно вернутся домой.

Это был действительно трудный год, поворотный момент в еврейской истории, связанный с ужасными событиями в Израиле и тревожным ростом антисемитизма во всем мире. Мы понимаем, что вы уже пережили невыразимую трагедию. Мы благодарны вам за то, что вы поделились с нами стойкостью и силой.

Своим личным примером вы подтверждаете одно из важных

תמיכה מוועידת התביעות על מנת לסייע לכם, ראו בעמוד 18.

אנו מאחלים לכם שנה טובה ומתוקה, מלאת בריאות ובשורות טובות, ושנדע לעמוד יחד בכל האתגרים בלב חפץ, בחוכמה ובתקווה. שלכם,

ציונה קניג-יאיר
סגנית נשיא
ועידת התביעות
בישראל

גרג שניידר
מנכ"ל ועידת
התביעות

גדעון טיילור
נשיא ועידת
התביעות

מרחבי העולם בישראל, כאות הזדהות. הצוות והארגונים השותפים שלנו ממשיכים לעקוב מקרוב אחר הצרכים המיוחדים של שורדי השואה לאור הלחימה הנמשכת. הכרונו על הקמת קרן הסולידריות עם ישראל בסך של כ-25 מיליון אירו לצורך תשלום חד פעמי בחירום לניצולים המתגוררים בישראל. תוכלו לקרוא עוד על הקריטריונים לפיצוי בעמוד 12, ובעמוד 3 בכתבה על ההירתמות של ועידת התביעות לצד החברה בישראל.

יחד עם השותפים שלנו, אנחנו כאן לא רק כדי לתת מענה לצרכים הפיזיים שלכם בתקופה זו, אלא גם למשברים הנפשיים הפוקדים אתכם מאז ה-7 באוקטובר. את רשימת הארגונים המקבלים

посланий Дней Раскаяния, а именно: как бы тяжело сегодня ни было, мы помним, что в прошлом мы пережили очень трудные времена, – и смогли начать заново, с надеждой на лучшее будущее.

Клеймс Конференс насчитывает около 100 сотрудников в Израиле, а также руководство с большим опытом. Мы регулярно встречаемся с пережившими Холокост, узнаем об потребностях и стараемся оказать помощь. Чтобы продемонстрировать солидарность, высшее руководство Клеймс Конференс со всего мира собралось в Израиле в ноябре прошлого года. Наши сотрудники и партнерские организации продолжают мониторинг особых потребностей израильтян, переживших Холокост, в свете продолжающейся войны. Недавно мы объявили о выплатах Фонда солидарности с Израилем в размере 25 миллионов евро — единовременной экстренной выплаты для переживших Холокост, проживающих в Израиле. Подробнее о критериях компенсаций вы можете прочитать на стр. 15, а на стр. 3 - статью о том, как Клеймс Конференс

проявляет солидарность и стоит плечом к плечу вместе со всем израильским обществом.

Наша цель — удовлетворить не только ваши физические потребности, но и помочь справиться с психологическими травмами, с которыми вы столкнулись после 7 октября. Пожалуйста, знайте, что мы наши партнеры здесь, чтобы помочь вам справиться с этими эмоциями. Информацию об организациях, с которыми мы сотрудничаем и которые могут вам помочь, см. на стр. 18.

Мы желаем вам счастливого и сладкого нового года, крепкого здоровья и хороших новостей, и желаем, чтобы мы вместе мы смогли справиться со всеми трудностями.

Искренне Ваши,

Гидеон Тейлор

Президент Клеймс Конференс

Грег Шнайдер

Исполнительный вице-президент Клеймс Конференс

Циона Кениг-Яир

Вице-президент Клеймс Конференс в Израиле

הודעה חשובה לניצולי שואה מישראל

שטרם קיבלו את המענק החד-פעמי החדש בסך 220 אירו

מועידת התביעות

בעקבות האירועים הנוראיים של ה-7 באוקטובר והמלחמה שפרצה בעקבותיהם, פעלה ועידת התביעות, יחד עם הרשות לזכויות ניצולי השואה, להבטיח מענק בסך 220 אירו ממשלת גרמניה לניצולי השואה החיים בישראל, אשר הרדיפה שלהם הוכרה על ידי ממשלת גרמניה במסגרת קרן הסולידריות עם ישראל.

רוב הניצולים הזכאים כבר קיבלו את המענק במהלך שנת 2024, וניצולים אחרים בקשתם למענק נבדקת על ידי ועידת התביעות.

ניצולי שואה המתגוררים בישראל, נכון ל-1 בינואר 2024, שהרדיפה שלהם הוכרה על-ידי ממשלת גרמניה ואשר לא קיבלו את המענק החד-פעמי בסך 220 אירו וגם לא הגישו טופס בקשה לקבלו, מוזמנים לשלוח לועידת התביעות את הטופס לבקשת המענק, שאותו ניתן להוריד מהאתר של ועידת התביעות בכתובת הבאה: www.claimscon.org/SFI

בכדי לקבל את המענק, עליכם למלא את הטופס ולשלוח אותו לועידת התביעות באי-מייל או בדואר או בפקס הרשומים בו,
ושיגיע אלינו לא יאוחר מה- 31 בדצמבר 2024

למידע נוסף ולקבלת טפסי בקשה, ניתן ליצור קשר עם ועידת התביעות בטלפון: 03-5194400, או בדואר אלקטרוני: infodesk@claimscon.org, או בפקס: 03-6241056.

ניצולי השואה הזכאים חייבים להיות בחיים בזמן התשלום.

יורשים אינם זכאים למענק זה.

אינכם צריכים לשלם כל תשלום שהוא עבור טופס הבקשה, או עבור סיוע במילוי שלו.

ועידת התביעות

Claims Conference

Conference on Jewish Material Claims
Against Germany

אין צורך לפנות לועידת התביעות במידה וכבר שלחתם את הטופס לקבלת המענק או אם כבר קיבלתם את המענק ע"ס 220 אירו.

ВНИМАНИЮ ПЕРЕЖИВШИХ ХОЛОКОСТ ИЗ ИЗРАИЛЯ, КОТОРЫЕ ЕЩЕ НЕ ПОЛУЧИЛИ НОВУЮ ЕДИНОВРЕМЕННУЮ ВЫПЛАТУ В РАЗМЕРЕ 220 ЕВРО ОТ КЛЕЙМС КОНФЕРЕНС:

После трагических событий 7 октября и начавшейся войны Клеймс Конференс совместно с Управлением по правам переживших Холокост достигла соглашения с правительством Германии об учреждении специального Фонда солидарности с Израилем, и осуществлении единовременных выплат в размере 220 евро пережившим Холокост, проживающим в Израиле, чья история преследования была признана правительством Германии.

Большинство переживших Холокост, имеющих право на получение данной выплаты, уже получили ее в течение 2024 года, и заявки многих других находятся на рассмотрении в Клеймс Конференс.

Пережившим Холокост, проживающим в Израиле по состоянию на 1 января 2024 года, история преследования которых была признана правительством Германии, и которые не получили единовременную выплату в размере 220 евро и не подали заявку на ее получение, предлагается отправить в Клеймс Конференс заявку на получение данной выплаты. Анкету можно скачать на нашем сайте: <https://ru.claimscon.org/>

Для получения выплаты вам необходимо заполнить анкету и отправить ее в Клеймс Конференс по электронной почте, обычной почтой или по факсу, указанному в ней, так,
чтобы анкета поступила к нам не позднее 31 декабря 2024 г.

Для получения дополнительной информации и анкет, обращайтесь по телефону: **03-5194400**, по электронной почте: **infodesk@claimscon.org** или по факсу: 03-6241056.

**Пережившие Холокост должны быть живы на момент выплаты.
Наследники не имеют права на получение выплаты из данного фонда.
Нет необходимости в какой-либо дополнительной плате за анкету или за
помощь в ее заполнении.**

Нет необходимости обращаться в Клеймс Конференс, если вы уже отправили заявку или если вы уже получили данную выплату в размере 220 евро.

ההירתמות של ועידת התביעות יחד עם החברה הישראלית למען ניצולי שואה לאחר אירועי ה-7 באוקטובר

לצד האבל הגדול והטראומה, מתקפת הטרור על ישראל ב-7 באוקטובר החזירה לתודעה החברתית שלנו את המושג 'קהילה'. רוח ההירתמות וההתגייסות האזרחית אפשרו לייצר תמיכה ראשונית וחשובה לקהילות של מפונים מאזור עוטף עזה ומיישובי גבול הצפון. כיצד תגברה ועידת התביעות את פעילותה תוך כדי התפתחות האירועים?

כתגובה מיידית לאירועים, ועל מנת להבטיח תמיכה ראויה בשעת חירום לאותם שורדי שואה, ועידת התביעות אישרה קרן תקציבית לשעת חירום בסך כ-30 מיליון ש"ח לתמיכה מיידית בצרכיהם של שורדי השואה החיים בישראל, - מזון, תרופות, סיוע נפשי וסוציאלי. במקביל, הקימה ועידת התביעות מרכז טלפוני מיוחד על מנת לוודא את צרכיהם של שורדי

עם פרוץ אירועי ה-7 באוקטובר, הבינו בוועידת התביעות כי מדובר באירוע חסר תקדים בתולדות של מדינת ישראל, עם השלכות על כלל החברה הישראלית, וכמובן על התושבים באזורי הלחימה בדרום ובגבול הצפון, בהם שורדי שואה אשר נאלצו להתפנות מבתיהם, או להתמודד עם הטראומה והחרדה שפגשה את כל החברה הישראלית.

צוות ועידת התביעות ביום התנדבות במרכז הלוגיסטי של ארגון לתת. אורזים חבילות מזון לניצולי השואה.

בשדרות, באשקלון ובבאר שבע, לשורדי שואה שלא פונו מבתיהם מאז תחילת המלחמה, עקב קושי בריאותי או אחר.

זייל דרמון, נשיא ארגון לתת: "בזמנים קשים אלו של מלחמה, השותפות החזקה בין ועידת התביעות וארגון לתת חשובה יותר מתמיד כדי להבטיח שאף ניצול שואה נזקק בישראל לא ישאר ללא סיוע. מהיום הראשון ללחימה, מאמצינו המשותפים הובילו למתן סיוע ליותר מ-3,500 ניצולי שואה, במטרה להקטין ככל הניתן את השפעת המלחמה על האוכלוסייה שנאלצה לחוות שוב את הרוע הטהור ממקור ראשון".

לצד התמיכה באמצעות ארגונים חברתיים, ועידת התביעות אישרה קרן המיועדת לכ-1,600 שורדי שואה המתגוררים באזורים שנכללו בצו הפינוי של ממשלת ישראל. כל אחד משורדי שואה אלה קיבל תשלום חד פעמי של 2,400 אירו (כ-9,700 ₪), במטרה להקל ולו במעט על האתגרים והקשיים המיידים.

עם פינוי של לא מעט שורדי שואה מאזורי הצפון והדרום, זיהתה ועידת התביעות צורך ממשי בהצבת אנשי מקצוע אשר יוכלו לשמש כתובת לצרכיהם של שורדי השואה הנמצאים רחוק מהבית. כך נולד תפקיד חדש בארגון - רכזות הקהילה, אשר החלו מייד בעבודה מאומצת בבתי המלון אליהם פונו התושבים באזור המרכז, ים המלח, ירושלים ואילת.

רכזות הקהילה טיפלו במגוון פניות שכללו בעיקר סיוע בהסעות לטיפולים ובדיקות רפואיות, סיוע נפשי, מענה לבקשות לבגדים חמים לקראת החורף, וכן היו לאוזן קשבת עבור אותם השורדים שפונו מבתיהם בימים קשים אלה והתמודדו עם תנאי מחיה חדשים. לצד כל אלו, עלתה בעיית הבדידות של שורדי השואה שכאמור, אינם נמצאים בסביבת

השואה שפונו מבתיהם או מתגוררים באזורי הלחימה.

עם הקמתו ב-11 באוקטובר, 4 ימים בלבד לאחר מתקפת הטרור, ביצע המוקד שיחות לכ-5,100 שורדי שואה המתגוררים באזור הדרום כדי לשאול לשלומם, להבין את צרכיהם ולא פחות חשוב, להוות אוזן קשבת למצוקתם וכתובת לפתרון בעיות.

הודות למיפוי המדויק שבוצע על ידי העובדים במרכז הטלפוני, הוקצה סיוע כספי ראשוני לארגוני הסיוע הנתמכים על ידי ועידת התביעות אשר מעניקים תמיכה פיזית ונפשית לשורדי השואה בישראל, כמו "עמד", ארגון לתת, עמיגור, עמותת "לחיות בכבוד" והקרן לרווחת נפגעי השואה. תקציב זה הוקדש לטובת סיוע בחבילות מזון, מתן ארוחות חמות, חבילות היגיינה, מארזים להיערכות לקראת עונת החורף, ומתן סיוע נפשי.

במסגרת שיתוף פעולה ארוך שנים של ועידת התביעות עם ארגון לתת, הפועל לצמצום העוני בישראל ומסייע לאוכלוסיות במצוקה, בוצעה חלוקת ערכות סיוע במזון ומוצרי היגיינה, לאלפי שורדי שואה הנמצאים באי ביטחון תזונתי וזקוקים לסיוע. עובדי ועידת התביעות לקחו חלק במבצע החלוקה בישובי העוטף,

הופעות נודדות בבתי אבות ברחבי הארץ, בתמיכת ועידת התביעות. ההגעה של התאטרון למלונות המפונים העניקה להם רגעים של נחת עם ההומור היידישאי בשילוב שירי ארץ ישראל.

ששי קשת, המנהל האמנותי של תיאטרון יידישפיל, אומר: "לאור אירועי ה-7 באוקטובר והמלחמה שפרצה בעקבותיהם, הבנו בתיאטרון יידישפיל ובוועידת התביעות, את הצורך הדחוף שעלה מניצולי השואה למערך תרבותי רגשי מחזק ומנחם. כפי שצפינו, טראומות נושנות משנות ילדותם עלו וצפו לצד תחושת אובדן הביטחון האישי והלאומי. על כן, הוחלט על שיתוף פעולה מורחב מעבר לפעילות השוטפת, אשר מעניק לניצולי השואה תחושת סולידריות תומכת. הבנו שתוכנית אשר תתפקד על נוסטלגיה ישראלית ויהודית ואשר תפיח רוח חיה בערכים ובשאיפות המשותפות לכולנו, תיתן מענה הולם. התוכנית יצאה מיד אל הפועל והתגובות החיוביות מן השטח לא אחרו לבוא. אנו רואים זכות גדולה וכבוד שאין כמותו על חלקינו בפרויקט ומייחלים להמשך פעילות ולעוד שיתופי פעולה בעתיד. כולנו עם אחד, כולנו לב אחד, וביחד נצעד קדימה לעתיד בטוח ומשגשג".

בנוסף, לאחר משא ומתן בין ממשלת גרמניה לוועידת התביעות והרשות לזכויות ניצולי השואה, אושר מענק כספי חדש שיוענק לכל ניצולי השואה בישראל. תשלום חד פעמי זה משולם מהקרן לסולידריות עם ישראל - קרן שהעמידה ממשלת גרמניה מתוך הכרה בצורך הדחוף לסייע לניצולים החיים בישראל. המענק הינו מענק חד פעמי בסך 220 יורו וניתן לכל שורדי השואה בישראל, ללא תלות בזכאותם לפיצוי קודם.

המגורים הקבועה שלהם, ולעיתים מנותקים ממשפחותיהם או מחבריהם. כמענה לבעיית הבדידות, רכזות הקהילה של ועידת התביעות ערכו פעילויות חברתיות לניצולים, לדוגמא, טיולים בסביבה הקרובה למלונות כמו גן הפסלים בערד, הגן הבוטני בים המלח או פארק הצפרות באילת, הקרנות של סרטים לבחירתם של שורדי השואה, המלווים גם בתרגום לרוסית.

ליאל לוי, שעבדה כרכזת קהילה של ועידת התביעות באזור אילת, שיתפה כי העבודה עם שורדי השואה ממש נכנסה לה ללב: "באחד מבתי המלון הייתה שורדת שואה שעמדה לעבור למקום מגורים חדש. היא הגיעה למלון כשכל הרכוש שלה נמצא בשקיות, וזה היה פשוט עצוב וכואב. סייעתי לה בארגון הדברים, וגם הבאתי לה מזוודה מהבית, כדי שתוכל לפחות לארוז את הדברים בצורה מכבדת. מכתב תודה ממנה היה שווה את כל העבודה, והפך עבורי למזכרת מאותם ימים לא פשוטים, בתקווה לימים טובים יותר שעוד יבואו".

אחת הפעילויות המרכזיות שוועידת התביעות קיימה על מנת להעלות חיוך על פניהם של שורדי השואה במלונות היא סבב הופעות מיוחד של תיאטרון יידישפיל – תיאטרון היידיש היחיד בישראל, שבימי שגרה מקיים

אופטימיות היא הנטייה לחזות מחר בהיר יותר. התקווה פועלת כדי שכך זה יהיה.

דיוויד ארנוב, פסיכולוג וחוקר

Creative Commons license.

Attribution: Prof. Dr. Franz Vesely

ויקטור פרנקל

"דיברתי על העתיד. אמרתי שבראייה אובייקטיבית, העתיד נראה חסר סיכוי. ... אבל גם אמרתי להם שלמרות זאת, אין לי שום כוונה לאבד תקווה ולוותר. שכן... [אף אחד] לא ידע מה יביא העתיד, ועוד פחות מכך השעה הבאה... אסור להם לאבד תקווה, אלא יש לשמור על אומץ לב, בידיעה שהמאבק החסר סיכוי אינו פוגע בכבודם... כשהנורה החשמלית נדלקה שוב, ראיתי... את החברים שלי מדדים לעברי, עם דמעות בעיניים, כדי להודות לי."

עבור פרנקל, התקווה אינה קשורה להפי אנד, אלא למאמץ לעמוד במצבים קשים תוך לקיחת אחריות מלאה.

כיום, אלה החוקרים את מושג התקווה מגדירים אותה כיכולת לדמיין עתיד שאתם חושקים בו, האמונה בכוח המעשים שלכם והנכונות שלכם לפתח אסטרטגיות חדשות כדי להגיע ליעד.

כשידו של הייאוש על העליונה, נפסקים המאמצים להגיע ליעדים.

הציניות והאדישות גוברות. נראה כי התקווה היא דרך חשיבה שניתן ללמוד ולחזק אותה באמצעות תרגול. אין לבלבל בין תקווה לאופטימיות.

אופטימיות היא הנטייה לחזות מחר בהיר יותר. התקווה פועלת כדי שכך זה יהיה.

המשברים שאנו חיים בהם - מלחמה, שינויי אקלים, התגברות האנטישמיות ועוד - בהחלט מעמידים תקווה במבחן. אבל אם הייאוש ינצח, יש סיכוי קטן שנעמוד באתגרים הפוקדים אותנו.

כשאנחנו מתקרבים לראש השנה וליום כיפור, זה זמן טוב להיעזר בכמה משאבים "עונתיים" ביהדות שיכולים לחזק את המחויבות שלנו לבחור בתקווה על פני ייאוש בזמנים קשים אלה.

ראוי לציין שהצורך בבחירה זו מתעורר לאורך מחזור החיים. לדוגמה, חוקרים הגיעו למסקנה כי בשלבים המאוחרים יותר של החיים, היכולת לבחור בתקווה ולהישאר מעורב באופן פעיל בעיצוב העתיד של האדם תורמת להזדקנות מוצלחת יותר.

ב-2 בספטמבר צוין יום פטירתו ה-27 של **ויקטור פרנקל** (1905-1997), רופא פסיכיאטר יהודי-אוסטרי שהיה אסיר בגטו טרזיינשטט, במחנה ההשמדה אושוויץ ובמחנה העבודה "קאופרינג" טורקהיים, ואיבד את הוריו, אחיו ואשתו בשואה. בספרו "האדם מחפש משמעות" שפורסם ב-1946, השני מבין 33 ספריו, תיעד את רשמיו על החיים במחנות. ספר זה תורגם ל-24 שפות ולפני מספר שנים דירגה אותו ספריית הקונגרס האמריקאי כאחד מ-10 הספרים המשפיעים ביותר בארצות הברית.

בעבודתו, דגל פרנקל בחשיבות התקווה ובאמונה כי ההחלטות האישיות שלנו מעצבות בסופו של דבר את מי שאנחנו הופכים להיות כבני אדם. הוא ציין כי באושוויץ, האסירים שאחזו בתקווה ובתחושת מטרה, אפילו בנסיבות הקשות ביותר, הצליחו להחזיק במה שהוא כינה "הכוח המתריס של הרוח האנושית". בתקופה קשה במיוחד, נשא פרנקל נאום בפני חבריו האסירים:

התשובה: עבודת התשובה, החזרה בתשובה, נשענת על המחויבות לשפר את עצמנו כבני אדם. אבל הנחת היסוד היא התקווה של היהדות שבני אדם יכולים להשתנות. מהו המקור של תקווה זו? בספר שמות, כאשר משה רוצה לדעת את שמו של אלוהים, אלוהים משיב, "אהיה אשר אהיה".

עתידי של אלוהים פתוח, לא נקבע על ידי העבר. ומכיוון שנבראנו בצלם אלוהים, גם העתיד שלנו נשאר פתוח. עם התקווה שדוחפת אותנו קדימה, גם אנחנו יכולים להיות מה שנהיה.

פרנקל האמין ש"כל מצב בחיים מולו אנו עומדים, מציב דרישה מאיתנו, מציג בפנינו שאלה - שאלה שעלינו לענות עליה באמצעות עשיית משהו לגבי המצב הנתון". בתהליך התשובה אנו מעריכים את מידת ההתאמה של תשובותינו לשאלה זו. אם נכשלו, התקווה מספקת את החזון של אפשרויות טובות יותר ואת האנרגיה לממש אותן.

שופר: במהלך חודש אלול תוקעים בשופר מדי בוקר בתפילות היומיות. שופר, שנקשר לאיל שהקריב אברהם במקום בנו בסיפור עקדת יצחק, היה דימוי נפוץ על מצבות יהודיות, שם סימל תקווה לשיקום אישי ולאומי. בתקופת השואה נטלו יהודי ברגן בלזן סיכונים גדולים כדי להבריח שופר בראש השנה.

בראיון שנערך לאחר מכן, נזכרה בתו של האיש שתקע שם בשופר: "דבר לא השתנה. חוטי התיל נותרו קבועים. זה רק עורר משהו בלב... התקווה... התקווה שיום אחד החופש יפיל את גדרות התיל של ברגן בלזן ושל האנושות."

תפילה: פרנקל היה אדם רוחני מאוד, אבל הטיל ספק בטענות רבות של הדת. הוא האמין ש"אנחנו לא יכולים לדבר על אלוהים, אבל אנחנו יכולים לדבר אל אלוהים. אנחנו יכולים להתפלל".

עם זאת, המילים של רוב התפילות מבטאות תיאולוגיה מסורתית של תקווה שרבים מתקשים בה: אם נקיים את מצוות אלוהים, במוקדם או במאוחר אלוהים יגשים את תקוותינו העמוקות ביותר.

אבל תיאולוגים יהודים רבים בני זמננו טוענים שבגלל שנבראנו בצלם האלוהי, יש לנו את היכולת והאחריות לממש את תקוותינו. פרספקטיבה זו משנה באופן דרסטי את המשמעות והחוויה של התפילה. במקום להתפלל שאלוהים ישביע את תקוותינו, התפילה הופכת לדיאלוג פרטי עם בורא עולם בשאלה האם התקוות שלנו באמת ראויות - כי לעתים קרובות הן לא - ותחינה לכוחות מחודשים במאבק לממש את תקוותינו הטובות יותר.

הומור: אולי תתקשו למצוא סימוכין לצחוק בתפילות ראש השנה, כי זה נסתר מן העין. בקריאת התורה ביום הראשון של החג, אנו קוראים על לידת יצחק, קיום הבטחת ה' לאברהם, בן 100, ולשרה, בת 90, שבני הזוג יביאו ילד לעולם. תארו לעצמכם את פרץ התקווה והצחוק כשהזוג הזה חידש את הפעילות שננטשה מזמן אך הפכה שוב לנחוצה. לאחר לידתו של יצחק, אמרה שרה, "צחוק עשה לי אלוהים, כל השומע יצחק איתי" (בראשית כ"א, ה). יצחק פירושו "הוא יצחק".

גם במחנות שרדו ההומור והצחוק. פרנקל כינה אותם אחד מ"כלי הנשק של הנשמה במאבק לשימור עצמי", מה שמאפשר לאדם "להתעלות מעל כל מצב, ולו לכמה שניות בלבד". בדומה לתקווה, הומור מאפשר לנו לראות מעבר לכל מציאות כואבת שמביטה לנו בפנים. " האדם מחפש משמעות" פורסם במקור בגרמנית תחת הכותרת שנראה שפרנקל לא אהב: "הפסיכולוג שחוה את מחנה הריכוז". מאוחר יותר הוא שינה את שם הספר כדי לבטא את מחשבתו ומחויבותו לתקווה: "למרות זאת, אמור כן לחיים."

נכתב על ידי **דיוויד ארנוב** (David Arnow), פסיכולוג וחוקר חג הפסח, מחבר של "יצירת סדרי פסח שמחים", עורך שותף של "הגדת הפסח של עמי" ומחבר שותף של "מנהיגות בתנ"ך: המדריך המעשי לימינו". ספרו החדש בשם "הבחירה בתקווה: מורשת היהדות" יצא לאור לאחרונה.

התמודדות של שורדי השואה עם טראומה לאחר ה-7 באוקטובר:

ראיון עם דליה סיון,
עובדת סוציאלית קלינית בעמותת "עמד"

העמותה, משמשת כחברת הנהלה ובנוסף, נציגה בקואליציה הישראלית לטראומה. עם פרוץ אירועי ה-7 באוקטובר, מתקפת ארגון הטרור חמאס על ישראל, ופינוי תושבים מאזורי הגבול בדרום ובצפון, לקחה דליה חלק מרכזי בפעילות החירום של העמותה למען שורדי שואה.

מיהם שורדי השואה שעמותת "עמד" פוגשת במרכזי הפעילות השונים?

כיום חיים במדינת ישראל למעלה מ-115,000 ניצולי שואה. רוב שורדי השואה שאנו פוגשים הם בטווחי הגילאים של 78 עד 90, אלו שעברו את השואה כתינוקות וילדים. קבוצה נוספת היא בני הדור הראשון, שהם בני 90 ומעלה, ורובם היו מתבגרים בזמן השואה.

מכיוון ש"עמד" קיימת כבר כמעט 35 שנה, אנחנו ראינו מגוון מאוכלוסיית שורדי השואה, מכאלה שהיו בני 50 בזמן השואה, ועד בני דור שני שבעיקר נולדו באירופה במחנות עקורים בטרם עלו לישראל. מרבית שורדי השואה זכו לשקם את חייהם, ולהקים משפחה למרות הזוועות שעברו בזמן השואה.

כפי שאמרת מרבית שורדי השואה החיים כיום, עברו את השואה כתינוקות וילדים. איך זה משפיע היום, כשהגיל החציוני של שורדי השואה עומד על 86?

עמותת "עמד", המרכז הישראלי לתמיכה נפשית וחברתית בניצולי שואה ובדור השני, הוקמה בשנת 1987 על ידי שורדי שואה ואנשי מקצוע בתחום בריאות הנפש על מנת להעניק טיפול נפשי, תמיכתי וחברתי לשורדי שואה ולבני משפחותיהם.

העמותה פועלת בכל רחבי הארץ, מפעילה 14 מרכזים, מנהריה בצפון ועד באר שבע בדרום, ומספקת מענה ייחודי לצרכיהם הנפשיים והחברתיים של כ-8,000 שורדי שואה ובני משפחותיהם.

בעקבות אירועי ה-7 באוקטובר, ועידת התביעות העבירה ל"עמד" מענק כספי לתגבור התמיכה הפסיכולוגית בשורדי השואה בישראל. ועידת התביעות הקצתה מענקים כספיים נוספים לארגונים הפועלים בישראל על מנת לתגבר את התמיכה בשורדי השואה בכל התחומים המתבקשים: לקרן לרווחת נפגעי השואה, ארגון לתת וחברת עמיגור - לטובת ערכות מזון ומוצרים חיוניים; לארגון "לחיות בכבוד" המספק ארוחות חמות לאלפי שורדי שואה, ולעמותת "משקפים ורודות" המורכבת מצוותים רפואיים המעניקים טיפולים לשורדי שואה ודואגים להסעות לטיפולים.

דליה סיון היא עובדת סוציאלית קלינית העובדת בעמותת "עמד" כ-30 שנה. בשנים האחרונות אחראית דליה על הפרויקטים הטיפוליים של

בתמונה : משתתפות פרויקט הסריגה של מרכז "עמד" באר שבע

איך שורדי שואה חוו את ה-7 באוקטובר?

התשובה פה היא יותר מורכבת. שורדי שואה רבים אומרים שה-7 באוקטובר לא השתווה אצלם לשואה. אבל, הם בהחלט הרגישו אלמנט שואתי באירועים הללו, ועדויות על ירי הורים בפני הילדים, עינויים, אלימות ואף אלימות מינית, בהחלט עוררו את אותו אלמנט שואתי. מאפיין נוסף של ה-7 באוקטובר שעורר את האלמנט השואתי הוא שאותם הפורעים והרוצחים לא ראו את האדם שמולם, לא ראו אדם אנושי. זאת בניגוד למקרים של אסונות טבע, באירועים כמו ה-7 באוקטובר, האדם מרגיש בחוויה הטראומטית שלו שזה מכוון אליו.

צריך קודם כל להבין שכשמדברים על טראומה שקורית לאדם בכל שלב במהלך חייו, היא תפגוש אותו גם בזקנה. אנו רואים שבגיל המבוגר נוצרים יותר ויותר טריגרים שמעלים סימפטומים של טראומה, שמובילה לבעיות של דיכאון, חרדות והפרעות שינה. אירוע כמו הקורונה למשל, עורר טריגרים רבים אצל שורדי השואה, כשנושא הבדידות תפס מקום מרכזי. ואם נדבר על אירוע יותר אקטואלי, מתקפת ה-7 באוקטובר על ישראל הביאה אצל שורדי שואה רבים להעצמה של זיכרונות שמקורם בשואה.

אחד הדברים הראשונים שלומדים על טראומה היא שטראומה גורמת לקרע במימד הזמן: עבר והווה מתערבבים, וזה נכון לכולנו. במיוחד עבור שורדי שואה, אנשים שחוו את רדיפות הנאצים בגיל צעיר, ובזקנתם ראו דרך הטלוויזיה והתקשורת מחזות בלתי נסבלים שמזכירים את מה שאינם מצליחים לשכוח.

איך סייעתם לשורדי השואה להתמודד עם הצפה של תחושות קשות?

מוביל לקרעים ופרימת התחושה הקהילתית. לכן, כשאנחנו שואלים איך אפשר להתמודד ולסייע, חשוב לזכור שעבור אדם בגיל מבוגר, השמעת העדות שלו מהווה עבורו אישוש למה שהוא מרגיש, וזה דבר חשוב מאוד. אז הדבר המשמעותי ביותר שחשוב לעשות עבור שורדי השואה הוא לתת להם לספר את סיפורם, לשפוך את העדות שלהם ולהקשיב. זה לא חשוב רק לטובת הרגשה טובה שמקשיבים להם, אלא שגם נותנים תוקף לסיפור שלהם.

מהם סוגי הסיוע שהעמותה מספקת לשורדי שואה בשגרה?

העמותה מעניקה תמיכה נפשית וחברתית לדור ניצולי השואה עם טיפולים במגוון תחומים הנוגעים להיבט הנפשי, על ידי צוות מקצועי ומיומן של "עמך" המונה למעלה מ-600 אנשי מקצוע - פסיכולוגים, עובדים סוציאליים, פסיכיאטרים ומטפלים בהבעה וביצירה, המפעילים יום-יום את המרכזים שלנו ברחבי הארץ. המרכזים מאפשרים גם לשורדי השואה להיפגש אחד עם השני על בסיס יום-יומי, ועוסקים בפעילות תרבותית לפי בחירתם, החל מהרצאות, פעילויות מקהלה ותיאטרון, ועד כתיבת זיכרונותיהם. בנוסף, אנו מפעילים מערך של ביקורי בית על ידי אנשי צוות ומתנדבים המבקרים בבתיהם של השורדים, משוחחים איתם ומסייעים להם בענייני השגרה.

המסגרת הטיפולית של "עמך" מותאמת למצוקה הנפשית שעולה אצל שורדי שואה לאורך השנים – תחושת הבידודת הטרואומטית. כלומר, השואה יצרה אצל שורדי השואה תחושה של בדידות תהומית. גם כאשר שורד או שורדת שואה היו מוקפים באנשים, הם חשו בודדים. ולכן, המטרה שלנו היא לעבוד על חיזוק הקשרים החברתיים ועל החיבור לקשר החברתי, על מנת לרכז את אותה תחושת בדידות טראומטית.

חיבור לקהילה, לקבוצה של שורדי השואה בסניפים, למטפלים וכמובן למשפחה, כדי להתגבר על תחושת הבדידות והניתוק. בנוסף, במיוחד בקרב שורדי השואה שפנו מאזורי הדרום והצפון, הדבר החשוב הוא לייצר תחושת שליטה – לחזור לתחושת המסוגלות והשליטה במצב.

לדוגמא, קבוצת שורדות שואה מהדרום שחברות במרכז שלנו בבאר שבע, ארגנו להן פעילות של סריגה לקראת החורף, והן סרגו בגדי חימום עבור החיילים בשטח. זה נתן לאותן שורדות תחושת מסוגלות וגם תחושת ערך שהן עוזרות ופעילות. בסניף אחר שלנו, שורדי השואה צילמו סרטון מרגש שבו הם פנו למגויסים למילואים – סיפרו את סיפורם האישי, איך הקימו משפחות לאחר שעברו את השואה, עם מסרים של בנייה ותקווה. זה נתן להם תחושת ערך משמעותית מאוד.

מעבר לפעולות שצינתי, חשוב גם לומר שעצם הקיום של מעגלי שורדים, קרוביהם, והמטפלים, כפי שעשינו במרכזים השונים שלנו ברחבי הארץ בימים ובשבועות שלאחר ה-7 באוקטובר, הביאו לשורדים תחושה של חיבור ומסוגלות להיות ביחד, לדבר על האירועים והמחשבות שצפו בעקבותיהם. לאלמנט הקהילתי בכלל ובפרט בקרב שורדי שואה, יש חשיבות מאוד גדולה בהתמודדות עם טראומה.

מה עשויות להיות ההשלכות של אירוע כה טראומתי כמו ה-7 באוקטובר?

אחת ההשלכות הכי מזיקות של אירוע טראומתי הוא פרימה של הקהילה, של תחושת הקהילה. כמו שאנחנו כבר יודעים, זה קרה בשואה בסדרי גודל משמעותיים, עם קהילות שפורקו ונעלמו. בהקשר של ה-7 באוקטובר, ראינו פינוי ישובים שלמים, וגם זה כבר

שנה מתוקה וטעימה!

גזר צלוי בדבש

תוספת קלה ומהירה המכילה שניים מן ה"סימנים".

מרכיבים:

4 גזרים גדולים, או חצי שקית של גזר גמדי (אם משתמשים בגזר גדול, מקלפים וחותכים לקוביות גדולות)

1 ½ כף שמן קנולה או שמן זית

2-4 כפות דבש

מלח ופלפל לפי הטעם

פטרוזיליה טרייה קצוצה לקישוט (לא חובה)

הוראות הכנה:

מחממים תנור ל-180 מעלות.

מערבבים גזר עם שמן. מוסיפים דבש, מלח ופלפל.

מניחים את הגזרים בתבנית מרופדת בשכבת נייר כסף. אופים במשך 45 עד 60 דקות. הגזרים צריכים להיות מעט רכים.

מקשטים בפטרוזיליה טרייה (לא חובה).

מתוך thejewishkitchen.com

בתיאבון ושנה טובה ומתוקה!

בראש השנה נהוג להכין מאכלים מסורתיים המכונים "סימנים" לתקוות ובקשות לקראת השנה החדשה. המפורסם מבין ה"סימנים" הוא תפוח בדבש, המסמל את בקשתנו לשנה מתוקה.

"סימן" נוסף הוא גזר, המסמל גזרות. אנו מבקשים שיגזרו עלינו בשנה הקרובה גזרות טובות. את ה"סימנים" ניתן לאכול טריים, מבושלים או אפויים, כחלק מארוחה או לקינוח. המתכון הבא הוא דוגמא כיצד לשלב גזר בארוחת החג שלכם.

"סימנים" נוספים לראש השנה:

רימונים - אם אתם מתקשים לחתוך ולנקות אותם, גם מיץ רימונים מוכן הוא חלופה מצוינת.

אפונה - אפשר בהחלט להשתמש באפונה מקופסאות שימורים, להוסיף למרקים או לבשל אותה ולפזר על הסלט.

דלעת - אפשרות נוספת היא גרעיני דלעת לנשנוש קל.

תמרים - למען יתמו אויבנו ושונאינו וכל מבקשי רעתנו.

פרי "שהחיינו": יש מנהג לאכול פרי חדש בראש השנה, כזה שלא אכלת כל השנה. לקראת החג בטח תפגשו במחלקת הירקות בסופר פירות יוצאי דופן רק לראש השנה. אל תהססו לנסות משהו חדש!

לתשומת לבם של ניצולי השואה החיים בישראל

קורבנות רדיפות הנאצים הזכאים לפיצוי מקרן הסיוע (Hardship Fund), זכאים גם לתשלומים שנתיים משלימים בסך כ-1,200 אירו החל משנת 2023 ועד 2027. במידה וכבר קיבלתם תשלומים משלימים מקרן הסיוע (כלומר, שני תשלומים בעבור השנתיים האחרונות בסך כולל של 2,400 אירו), - אין צורך להגיש שוב את הבקשה. במידה ומעולם לא הגשתם בקשה, המועד האחרון לתשלום עבור שנת 2024 הוא 31 בדצמבר 2024.

ניצולי שואה אשר לא היו זכאים בעבר לתשלומים משלימים מקרן הסיוע מכיוון שקיבלו תשלומים חד-פעמיים מממשלת גרמניה (למשל מקרן ה-Länderhärtefonds), רשאים כעת להגיש בקשה לתשלום המשלים.

ניצולים אשר אינם זכאים לתשלום משלים מקרן הסיוע: ניצולים המקבלים קצבה מממשלת ישראל לפי חוק נכי רדיפות הנאצים, או קצבה לפי חוק ההטבות לניצולי שואה; או קצבה גרמנית או אוסטרית בגין רדיפות בתקופת השואה (BEG), קרן סעיף 2, תכנית לאזורים ספציפיים (RSP), פנסיה אוסטרית לבעלי תעודת קורבן (Opferausweis).

תשלומי פיצויים בעבור שהייה בגטאות פתוחים אשר נוספו לאחרונה לרשימת הקריטריונים לזכאות

ניצולי שואה אשר נרדפו בגטאות הפתוחים

אם הנך ניצול/ת שואה, ייתכן שהנך זכאי/ת לאחד או יותר מתשלומי הפיצויים הבאים:

תשלום חד פעמי חדש מקרן הסולידריות עם ישראל

בעקבות האירועים הנוראיים של ה-7 באוקטובר והמלחמה שפרצה, פעלה ועידת התביעות, יחד עם הרשות לזכויות ניצולי השואה בישראל, להבטיח תשלום חירום בסך 220 אירו מממשלת גרמניה לניצולי השואה החיים בישראל.

רק ניצולים אשר הרדיפה שלהם הוכרה ע"י ממשלת גרמניה, זכאים לתשלום זה.

ניצולים שעדיין לא קיבלו תשלום זה, וגם לא הגישו בקשה לכך באמצעות הטפסים אשר נשלחו ע"י ועידת התביעות לניצולים רבים בישראל, מתבקשים לפנות לוועידת התביעות בהקדם האפשרי, על מנת שטופס הבקשה יגיע אלינו לא יאוחר מה-31 בדצמבר 2024.

להורדת הטופס, אנא כנסו לאתר שלנו: <https://he.claimscon.org/>

תשלום שנתי משלים מקרן הסיוע

בעקבות משא ומתן של ועידת התביעות עם ממשלת גרמניה, הושגו ההקלות הבאות בקריטריונים לזכאות לתשלומים מקרנות הפיצויים הבאות:

בנוסף, כל מקבלי הקצבאות אשר שהו באחד מהגטאות הפתוחים ברומניה או בבולגריה המפורטים לעיל, ונולדו לאחר ה-1 בינואר 1928, עשויים להיות זכאים לתשלום חד פעמי מקרן ילדי השואה המנוהלת על ידי ועידת התביעות.

ניצולים אשר **אינם זכאים** לתשלום מקרן סעיף 2 או מקרן מרכז ומזרח אירופה CEEF: ניצולים המקבלים קצבה מממשלת ישראל לפי חוק נכי רדיפות הנאצים, או קצבה לפי חוק ההטבות לניצולי שואה; או קצבה גרמנית או אוסטרית בגין רדיפות בתקופת השואה (BEG), קרן סעיף 2, תכנית לאזורים ספציפיים (RSP), קצבה אוסטרית לבעלי תעודת קורבן (Opferausweis).

הערה: קורבנות רדיפות הנאצים מהגטאות הפתוחים ברומניה ובבולגריה המפורטים לעיל, עשויים להיות זכאים גם לקצבת ZRBG בעבור עבודה בגטאות. קצבה זו אינה מנוהלת על ידי ועידת התביעות. אנא צרו קשר עם שגרירות או קונסוליה גרמנית הקרובה אליכם או כנסו לקישור הבא לקבלת מידע נוסף:

<https://tel-aviv.diplo.de/il-he/service/-/1610902>

תשלום חד-פעמי מקרן ילדי השואה

בנוסף לשאר הקריטריונים לזכאות המפורטים לעיל, קרן ילדי השואה רשאית גם לשלם פיצוי חד-פעמי בסך 2,500 אירו לניצולים אשר שהו במחנה או בגטו, או חיו במסתור או באופן בלתי חוקי, ונולדו החל מ-1.1.1928.

סכום זהה עשוי להיות משולם למי שבטרם מלאו להם 21 שנים, הוברחו מהנאצים ללא ליווי הוריהם עד ה-1 בספטמבר 1939 (Kindertransport).

המפורטים להלן, במשך שלושה חודשים לפחות, עשויים להיות זכאים לקצבה חודשית מקרן סעיף 2 או מקרן מרכז ומזרח אירופה CEEF:

ברומניה, ניצולים אשר נרדפו בגטאות הפתוחים הבאים בין אוגוסט 1941 לאוגוסט 1944:

Bucharest, Adjud, Beiuș, Blaj, Caracal, Dumbrăveni, Făgăraș, Hațeg, Luduș, Mediaș, Nălaț-Vad, Oravița, Păclișa, Pitești, Șarmașu, Sighișoara, Târnăveni, Tinca, Turnu Severin, Arad, Braila, Brasov, Buhusi, Călărași, Deva, Dorohoi, Fălticeni, Huși, Ilia, Lugoj, Ploești, Podul Iloaiei, Sibiu, Suceava, Târgu Frumos, Timisoara, Turda, Alba Iulia, BaCau, Barlad, Botosani, Buzau, Costanta, Craiova, Focasni, Galatz, Harlau, Iasi, Pascani, Piatra Neamt, Roman, Romanicu Sarat, Stefanesti, Targu Mures, Targu Neamt, Tecuci, Vaslui.

בבולגריה, ניצולים אשר נרדפו בגטאות הפתוחים הבאים בין ספטמבר 1942 לספטמבר 1944:

Dobrich, Kazanlük, Kürdzhali, Lovech, Nevrokop (a.k.a. Gotse Delchev), Nikopol, Plovdiv, Popovo, Preslav, Provadiya, Turgovishte, Yambol (Jambol).

לאלמנים/ות של מקבלי קצבאות חודשיות על פי חוק הפיצויים הפדרלי הגרמני, חוקים ותוכניות פיצויים נוספים (המכונים לעתים Wiedergutmachung), עבור ניצולי שואה שנפטרו לאחר ה-1 בינואר 2020. למידע נוסף, אנא צרו קשר עם BADV או הורידו את טופס הבקשה מאתר BADV בכתובת:

<https://www.badv.bund.de/DE/OffeneVermoegensfragen/Uebergang-sleistungenEhegattenNSOpfer/antrag.html>

קצבה לקורבנות רדיפה באזורים ספציפיים (RSP)

קרן פיצויים זו הוקמה עבור ניצולים אשר אינם מקבלים כיום קצבאות, ואשר במשך שלושה חודשים לפחות: (i) חיו תחת מצור לנינגרד או (ii) נרדפו ברומניה או (iii) שהו במסתור בצרפת. בכפוף למבחני הכנסה/ נכסים לפי הקריטריונים של קרנות סעיף 2 / CEEF. עמידה בקריטריונים של קרן RSP תבטיח לניצולה זכאות גם לתשלום מקרן ילדי השואה, במידה ונולדה/ה בשנת 1928 או מאוחר יותר.

למידע נוסף, וטופסי בקשה, אנא צרו קשר עם ועידת התביעות:

ת.ד. 20064, תל אביב,
ישראל 6120001

טלפון: 03-5194400,
פקס: 03-6241056

דוא"ל: infodesk@claimscon.org
www.claimscon.org

כמו כן, סכום זהה עשוי להיות משולם גם למי שנמנים עם אלף הילדים שנאלצו להשאיר את הוריהם מאחור כשחולצו מגרמניה הנאצית ומהמדינות שנכבשו על ידי הנאצים, ונלקחו לארצות הברית. אנא צרו איתנו קשר לקבלת מידע על פרטי הזכאות.

תשלום לאלמנות/ים של מקבלי קצבאות קרן סעיף 2 / CEEF

ועידת התביעות תעביר תשלומים לאלמנות/ים של מקבלי הקצבאות מקרן סעיף 2 או מקרן מרכז ומזרח אירופה CEEF. בן/בת זוג של מקבלת/קצבת קרן סעיף 2 / CEEF אשר נפטרה, עשויה להיות זכאית לקבל תשלומים לתקופה של עד 9 חודשים, המשולמים בשלושה תשלומים רבעוניים, בהתקיים התנאים הבאים:

1. בן/ת הזוג הנם בחיים במועד התשלום; וגם

2. בן/ת הזוג היה/הייתה נשוי/נשואה למקבלת/קצבת קרן סעיף 2 / CEEF במועד פטירתו של מקבלת/הקצבה; וגם

3. מקבלת/קצבת קרן סעיף 2 / CEEF נפטרה בכל שלב בו היא/הוא נמנו עם מקבלי קצבת קרן סעיף 2 / CEEF.

על בן/בת הזוג של ניצול שואה להיות בחיים בעת קבלת כל תשלום. יורשים אחרים, לרבות ילדים, אינם זכאים לקבל כל תשלום. להורדת טופס הבקשה:

www.claimscon.org/apply

בני הזוג אינם זכאים לתשלומים אלה במידה והם מקבלים קצבת אלמנים/ות מממשלת ישראל לפי חוק נכי רדיפות הנאצים, או קצבה לפי חוק ההטבות לניצולי שואה;

לממשלת גרמניה תוכנית דומה המיועדת

ועידת התביעות תומכת בארגונים רבים המסייעים לניצולי השואה בישראל ובעולם

לרשימה מלאה של ארגוני הסיוע, אנא בקרו באתר שלנו:

<https://www.claimscon.org/survivor-services/helpcenters/>

במידה והנכם זקוקים לעזרה, או מכירים שורד/ת שואה להם אפשר
לסייע, ו/או רוצים להתנדב ולעזור, אנא צרו קשר עם אחד הארגונים
בישראל:

ביטחון תזונתי

ארגון לתת - סיוע הומניטרי ישראלי
*6833
www.latet.org.il

אשל חב"ד - בתי תמחוי, חלוקת ארוחות
יומיות, המיזם הלאומי לביטחון תזונתי
02-627-3444
www.eshel.org.il

לחיות בכבוד - חלוקת ארוחות חמות
לקשישים בודדים וניצולי שואה
08-9459558
www.l-b.org.il

מפעל החסד "יד ביד" -
עזרה לניצולי שואה באזור השפלה
08-920-9000
www.yadbeyad.org

הרשות לזכויות ניצולי השואה
מרכז מידע ארצי *5105

מרכז הארגונים של ניצולי השואה בישראל
טלפון: 03-6243343
www.holocaust-s.org

סיוע סוציאלי ורפואי

הקרן לרווחת נפגעי השואה
מוקד שירות: 03-6090866
www.k-shoa.org

"עמך" - המרכז הישראלי לתמיכה נפשית
וחברתית בניצולי שואה והדור השני
ירושלים: 02-6250745
תל אביב: 03-5665701-4
www.amcha.org

עמדא - סיוע לחולי דימנציה
ובני משפחותיהם
הקו החם *8889
www.emda.org.il

איחוד הצלה - טיפול בחולים ופצועים
מוקד ארצי 1221
www.1221.org.il

למענם - שירות רפואי ללא עלות לשורדי שואה
*3191
www.lemmaanam.org.il

משקפיים ורודות - סיוע וליווי רפואי,
התאמת משקפי ראייה ללא עלות
טלפון: 077-5669468

ВНИМАНИЮ ПЕРЕЖИВШИХ ХОЛОКОСТ, ПРОЖИВАЮЩИХ В ИЗРАИЛЕ

Если вы пережили Холокост, то, возможно, вам полагается компенсация из одного из ниже перечисленных фондов.

Новая единовременная выплата из Фонда солидарности с Израилем

После трагических событий 7 октября и разразившейся войны, Клеймс Конференс вместе с Управлением по правам переживших Холокост в Израиле добились обеспечения экстренной выплаты в размере 220 евро от правительства Германии пережившим Холокост, проживающим в Израиле.

На эту выплату имеют право только те пережившие Холокост, чьи преследования были признаны правительством Германии.

Переживших Холокост, которые еще не получили эту выплату и не подали запрос на нее, используя бланки, отправленные Клеймс Конференс по почте, просим незамедлительно связаться с Клеймс Конференс, с

тем, чтобы заявка поступила к нам не позднее 31 декабря 2024 г.

Анкеты можно скачать на нашем сайте: <https://ru.claimscon.org/>

В результате переговоров Клеймс Конференс с правительством Германии были достигнуты послабления в критериях приемлемости следующих компенсационных фондов:

Дополнительные выплаты из Фонда Помощи (Hardship Fund)

Жертвы нацизма еврейского происхождения, которым полагается выплата из фонда HARDSHIP FUND, получают ежегодную дополнительную выплату в размере приблизительно 1250 евро с 2024 по 2027 год. Если вы уже получали дополнительную выплату из фонда HARDSHIP FUND (имеется в виду две выплаты на общую сумму 2400 евро в течение двух лет), то вам не нужно подавать заявление снова. Если вы никогда не подавали заявление, то крайний срок подачи заявления на выплату за 2024 год - 31 декабря 2024 года.

Пережившие Холокост, которые ранее не могли подавать заявление на дополнительную выплату из фонда HARDSHIP FUND в силу того, что получили в прошлом одноразовую выплату от правительства Германии (например от компенсационных фондов федеральных земель Länderhärtefonds), теперь могут это сделать.

Пережившие Холокост, которые не имеют права на дополнительную выплату из Фонда помощи: получающие пособие от правительства Израиля в соответствии с Законом об инвалидах, пострадавших от нацистских преследований, или пособие в соответствии с Законом о пособиях для переживших Холокост; или пенсию от Германии или Австрии за преследования во время Холокоста (BEG, фонд Article 2, программа для конкретных областей (RSP), австрийская пенсия для обладателей сертификатов пострадавших (Opferausweis).

Недавно признанные открытые гетто:

Жертвы нацизма еврейского происхождения, которые подвергались преследованиям в открытых гетто, перечисленных ниже, не меньше трех месяцев, могут теперь претендовать на пенсию из фонда Article 2 или CEEF:

Румыния:

пережившие преследования в городах Бухарест, Аджуд, Беюш, Блаж, Каракал,

Думбрэвены, Фэгэраш, Хацег, Лудуш, Медиаш, Нэлат-Вад, Оравита, Пэклиша, Питешты, Сэрмашу, Сигишоара, Тырнэвени, Тинка, Турну Северин, Арад, Брэйла, Брашов, Бухуши, Кэлэраши, Дева, Дорохой, Фэлтичены, Хуси, Илия, Лудош, Плоэшты, Поду Илоаей, Сибиу, Сучава, ТыргуФрумос, Тимишоара, Турда, Алба Юлия, Бакау, Барлад, Ботошани, Бузэу, Констанца, Крайова, Фокшаны, Галац, Хырлэу, Яссы, Пашкани, Пятра-Нямц, Роман, Рымнику-Сэрат, Стефанешты, Тыргу-Муреш, Тыргу-Нямц, Текуч и Васлуй - в период между августом 1941 и августом 1944 года.

Болгария:

пережившие преследования в городах Добрич, Казанлык, Кырджали, Ловеч, Неврокоп (также Гоце-Дельчев), Никополь, Пловдив, Преслав, Провадия, Тырговиште и Ямболь - в период между сентябрем 1942 и сентябрем 1944 года.

В дополнение, все получатели пенсии, которые подвергались преследованию в одном из вышеназванных открытых гетто Румынии и Болгарии, и которые родились 1 января 1928 года или позже, могут претендовать на одноразовую выплату из фонда Дети Холокоста, который находится в ведении Клеймс Конференс.

Пережившие Холокост, которые **не имеют права** на выплаты из Фонда Article 2 или Фонда CEEF для Центральной и Восточной Европы: получающие пособие от правительства Израиля в соответствии с Законом об инвалидах, пострадавших от

нацистских преследований, или пособие в соответствии с Законом о пособиях для переживших Холокост; или пенсию от Германии или Австрии за преследования во время Холокоста (BEG, фонд Article 2, программа для конкретных областей (RSP), австрийская пенсия для обладателей сертификатов пострадавших (Opferausweis).

Обратите внимание: жертвы нацизма еврейского происхождения из этих открытых гетто в Румынии и Болгарии могут претендовать на пенсию от ZRBG (Ghetto Pension). Обработкой этих заявлений Клеймс Конференс не занимается. Пожалуйста, свяжитесь с ближайшим к вам посольством или консульством Германии или зайдите на сайт <https://tel-aviv.diplo.de/il-he/service/-/1610902>.

Фонд Дети Холокоста

В дополнение к критериям, перечисленным выше, Фонд «Дети Холокоста» также имеет право выплатить единовременную компенсацию в размере 2500 евро лицам, пережившим Холокост, которые находились в лагере или гетто, или жили, скрываясь, или незаконно, и родились 1 января 1928 года или позже.

Такая же сумма может быть выплачена тем, кто до достижения 21 года был в тайне от нацистов вывезен без сопровождения родителей до 1 сентября 1939 года (Киндертранспорт).

Аналогично, такая же сумма может быть выплачена и тем, кто входит в

число 1 тысячи детей, которые были вынуждены покинуть своих родителей, и были вывезены из нацистской Германии и стран, оккупированных нацистами, в Соединенные Штаты. Пожалуйста, свяжитесь с нами для получения информации о деталях подачи заявки.

Выплаты вдовам/вдовцам получателей пособий из фондов Article 2 и CEEF

Клеймс Конференс производит выплаты имеющим право на получение супругам умерших получателей пособия из фондов Article 2 и CEEF (Фонд Центральной и Восточной Европы). Супруг/а получателя пособия из фондов Article 2 и CEEF, после смерти получателя пособия из этих фондов может претендовать на получение выплат в течение срока до 9 месяцев, выплачиваемых три раза поквартально, если:

1. Супруг/а был/а жив/а на момент получения выплаты; и
2. Супруг/а состоял/а в браке с получателем пособия из фондов Article 2 и CEEF на момент его/ее смерти; и
3. Получатель пособия из фондов Article 2 и CEEF умер в любой момент после получения права на пособие из этих фондов.

Супруг/а пережившего Холокост должен/на быть жив/а на момент получения каждой выплаты. Другие наследники, включая детей, не имеют

права на получение этих выплат. Скачать бланк для подачи заявки можно здесь:

<http://www.claimscon.org/apply>.

Супруги **не имеют права** на эти выплаты, если они получают пособие для вдов / вдовцов от правительства Израиля в соответствии с Законом об инвалидах, пострадавших от нацистских преследований, или пособие в соответствии с Законом о пособиях для переживших Холокост;

Правительство Германии открыло похожую программу для супругов получателей ежемесячных компенсационных пособий, выплачиваемых на основании Федерального Закона Германии о компенсациях (иногда называемого также Wiedergutmachung), других немецких федеральных законов о компенсациях или правительственных программ - для переживших Холокост, которые скончались после 1 января 2020 года. Для получения более подробной информации свяжитесь, пожалуйста, с BADV или скачайте форму заявки на сайте BADV:

<https://www.badv.bund.de/DE/OffeneVermoegensfragen/UebergangsleistungenEhegattenNSOpfer/antrag.html>

Пособие пострадавшим от преследований в отдельных регионах (RSP)

Эта новая программа выплаты пособий предназначена для переживших Холокост, не получающих в настоящее время пособие, но которые на протяжении как минимум три месяца: (i) находились в блокадном Ленинграде (ii) подвергались гонениям в Румынии или (iii) скрывались во Франции. Ваши доходы / личные активы должны соответствовать критериям получения выплат из фонда ARTICLE 2 и Фонда Центральной и Восточной Европы (CEEFF). Пережившие Холокост, которые соответствуют условиям получения пособия RSP, могут также претендовать на выплату из Фонда Дети Холокоста (Child Survivor Fund) при соответствии возрастному критерию (дата рождения после 1928 года включительно).

Для получения информации и бланков для подачи заявок, пожалуйста, свяжитесь с нами:

Почтовый ящик 20064, Тель-Авив, Израиль 6120001

ת.ד. 20064, תל אביב, ישראל 6120001

Телефон: 03-5194400, Факс: 03-6241056.

Эл. почта: infodesk@claimscon.org Сайт: www.claimscon.org

L'Chaim

מגזין לחיים
מהדורה ישראלית | גיליון 11
ראש השנה תשפ"ה | אוקטובר 2024

מגזין הבריאות של ועידת התביעות

ועידת התביעות
Claims Conference
Conference on Jewish Material Claims
Against Germany

ת.ד. 20064, תל אביב, ישראל 6120001

Уважаемые пережившие Холокост!

В этом праздничном выпуске нашего журнала "Лехаим" вас ждет информация на русском языке о компенсационных программах Клеймс Конференс, обращение от руководства организации, разнообразный контент о нашей деятельности в Израиле, рецепты к празднику и многое другое.

Шана това!

שורדות ושורדי השואה היקרים!

בגיליון חגיגי זה של מגזין "לחיים" תמצאו מידע על תוכניות הפיצויים של ועידת התביעות, פנייה מהנהלת הארגון, מגוון תכנים על הפעילות שלנו בישראל, מתכונים לחג ועוד.

שנה טובה!

Чтобы мы могли поддерживать с вами связь по электронной почте, пожалуйста, заполните ваши данные:

Имя _____

Фамилия _____

Номер Теудат Зеут _____

Адрес электронной почты (email) _____

Пожалуйста, вырежьте и отправьте в Клеймс Конференс:

по электронной почте:
infodesk@claimscon.org

по почте:

ת.ד. 20064, תל אביב 6120001

על מנת שנוכל לעמוד איתך להבא בקשר באמצעות האימייל אנא מלא/י פרטיך:

שם _____

שם משפחה _____

ת.ז. _____

כתובת אימייל _____

לאחר מילוי הפרטים, אנא גזרו ושילחו לוועידת התביעות:

באימייל: infodesk@claimscon.org

בדואר: ת.ד. 20064, תל אביב 6120001